

بررسی میزان تاثیر ارگونومی بر بهره‌وری و رضایت شغلی کارکنان (مطالعه موردی: گروه صنعتی تک ستاره گلپایگان)

دکتر بهناز شکیب^۱، سهیلا بیات^۲، مریم اشتر^۳

^۱استادیار گروه مدیریت بازرگانی، موسسه آموزشی المهدی مهر، اصفهان، ایران، bhsh.iris@yahoo.com

^۲دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی گرایش بازاریابی، موسسه آموزشی المهدی مهر، اصفهان، ایران، s.bayatt1988@gmail.com

^۳کارشناس ارشد مدیریت اجرایی دانشگاه آزاد اسلامی نجف آباد، Maryam_ashtar@yahoo.com

چکیده

این پژوهش که توصیفی-پیمایشی با ماهیت کاربردی و از لحاظ زمانی مقطعی می‌باشد به منظور بررسی میزان تاثیر ارگونومی بر بهره‌وری و رضایت شغلی کارکنان (مطالعه موردی: گروه صنعتی تک ستاره گلپایگان) انجام گرفته است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه کارکنان گروه صنعتی تک ستاره گلپایگان است که تعداد ۱۲۰ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شد. ابزار اندازه‌گیری تحقیق، سه پرسشنامه ارگونومی، رضایت شغلی و پرسشنامه بهره‌وری (محقق ساخته) بود که مورد استفاده قرار گرفت. برای اندازه‌گیری روایی پرسشنامه‌ها از روش محتوایی و برای تعیین پایایی آن آلفای کرونباخ محاسبه گردید که مقدار آن برای پرسشنامه ارگونومی برابر ۰/۸۹، برای پرسشنامه بهره‌وری برابر ۰/۸۳ و برای پرسشنامه رضایت شغلی برابر ۰/۹۲ برآورد گردید. برای بررسی نرمال بودن داده‌ها از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف و برای تحلیل داده‌ها از آزمون پیرسون و رگرسیون استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد بین ارگونومی و رضایت شغلی و بهره‌وری کارکنان رابطه وجود دارد. همچنین فرضیات فرعی تحقیق مورد تأیید قرار گرفت، یعنی بین عوامل محیطی، عوامل فیزیکی، مسائل حفاظتی و ایمنی، مسائل روحی روانی و مسائل آموزشی با بهره‌وری و رضایت شغلی رابطه وجود دارد.

کلید واژه‌ها:

ارگونومی، بهره‌وری، رضایت شغلی، گروه صنعتی تک ستاره

مقدمه

ظهور سازمانهای اجتماعی و گسترش روز افزون آنها، از ویژگیهای بارز تمدن بشری است؛ به طوری که با توجه به عوامل گوناگون مکانی و زمانی، و ویژگی‌ها و نیازهای خاص جوامع مختلف، همه روزه انواع سازمانهای اجتماعی ظهور و گسترش می‌یابند و بر تعدادشان افزوده می‌شود. (رضاییان، ۱۳۸۶)

سازمان‌ها به وسیله کارکنانشان شناخته می‌شوند. پیشرفت یک سازمان بوسیله سلامتی و تندرستی کارکنان مشخص می‌شود. (کاشیپ و سانجیو^۱، ۲۰۰۸) در صورت توجه داشتن و بکارگیری این

موارد امنیت شغلی در کارکنان ایجاد شده و به رضایت شغلی آنها منتهی می‌شود که این امر خود از اهمیت بسزایی برخوردار است. بنابر آمار سازمان بین‌المللی کار سالانه ۲۵۰ میلیون حادثه در جهان اتفاق می‌افتد که در آنها ۳۳۵۰۰۰ نفر جان خود را از دست می‌دهند (حوادث رانندگی و خانگی در این آمار لحاظ نشده است). همچنین سالانه ۱۶۰ میلیون بیماری شغلی در جهان دیده می‌شود که منجر به فوت ۱۱۰۰۰۰۰ نفر می‌گردد. همچنین ۴ درصد تولید ناخالص ملی در جهان به لحاظ این حوادث و بیماری‌ها هدر می‌رود. (شرعی، ۱۳۸۵) نادیده گرفتن ایمنی و بهداشت کار موجب زیان اقتصادی قابل توجهی می‌شود که تاثیرات جدی بر بهره‌وری دارد. میزان بروز حوادث شغلی منجر به مرگ در کشورهای در حال توسعه ۳ تا ۴ برابر کشورهای توسعه یافته است. و این حوادث معمولاً بصورت غیر عمدی هستند. در کشور ما سالیانه حدود ۱۴ هزار حادثه شغلی رخ می‌دهد. (اکبری، ۲۰۰۴)

عامل بهره‌وری معیاری برای ارزیابی عملکرد و تعیین میزان موفقیت یا ناکامی در رسیدن به اهداف سازمان با صرف حداقل منابع میباشد. افزایش بهره‌وری نیروی انسانی در سطح ملی موجب بالا رفتن سطح زندگی مردم، کاهش هزینه‌ها، مصرف بهینه، کاهش تورم و ایجاد توان رقابتی میگردد. در سطح سازمانها بهره‌وری نیروی انسانی محور اصلی رقابت، میزان کیفیت و ترکیب مناسب عوامل برای ایجاد ارزش بیشتر است (تاجری نسب، ۱۳۸۹).

امروزه اهمیت بهره‌وری با توجه به گسترش سطح رقابت، پیچیدگی‌های فناوری، تنوع سلیقه‌ها، کمبود منابع و سرعت تبادل اطلاعات بر کسی پوشیده نیست. همچنین بهره‌وری ارزشمندترین جایگاه را نزد مدیران دارد و همه در جستجوی کارآیی بیشتر و اثربخشی فزونترند و تلاشهای آنان در همین راستا شکل میگیرد، تا ثبات سازمان را در دنیای پر رقابت امروز تضمین کنند. بهره‌وری همواره سعی دارد آنچه را در حال حاضر موجود است بهبود بخشد، در واقع بر این عقیده است

^۱ - Kashyap and Sanjeev